

Số: 01/2025/QĐST-DS

Đồng Nai, ngày 18 tháng 7 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

Về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 8 – ĐỒNG NAI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp: Ông Phạm Tuấn – Thẩm phán.

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Ngọc Anh – Thư ký Tòa án nhân dân Khu vực 8 – Đồng Nai.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 8 – Đồng Nai tham gia phiên họp: Bà Lại Thị Hiền – Kiểm sát viên.

Ngày 18 tháng 7 năm 2025, tại Trụ sở Tòa án nhân dân Khu vực 8 – Đồng Nai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 123/2025/TLST-DS ngày 17 tháng 4 năm 2025 về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp giải quyết việc dân sự số 01/2025/QĐST-DS ngày 09 tháng 7 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Vũ Thị L – sinh năm: 1963.

Địa chỉ: Ấp Ngọc Lâm 1, xã Phú Thanh, huyện Tân Phú, tỉnh Đồng Nai.

Nay là: Ấp Ngọc Lâm 1, xã Tân Phú, tỉnh Đồng Nai.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

- Trần Minh H – sinh năm: 1986.

- Trần Vũ H1 – sinh năm: 1988.

- Trần Vũ Anh K1 – sinh năm: 1994.

- Trần Vũ Anh K – sinh năm: 2004.

Cùng địa chỉ: Ấp N, xã P, huyện T, tỉnh Đồng Nai. *Nay là:* Ấp N, xã T, tỉnh Đồng Nai.

(các đương sự vắng mặt có lý do)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Quá trình tham gia tố tụng tại Tòa án, người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Vũ Thị L trình bày:

Bà và ông Trần Cao H2 tự nguyện chung sống và được UBND xã P, huyện T, tỉnh Đồng Nai (cũ) cấp Giấy chứng nhận kết hôn vào ngày 21/5/1985.

Từ khi ông bà kết hôn với nhau thì ông H2 bình thường như nhiều người khác. Đến khoảng năm 2022, gia đình phát hiện ông H2 có triệu chứng hay quên

nên đã đưa ông H2 đi khám tại Bệnh viện T. Kết quả khám xác định ông H2 bị teo não. Gia đình đã đưa ông H2 đi chữa bệnh nhưng kết quả không cải thiện.

Đến khoảng năm 2024 – 2025, tình hình bệnh ngày càng nặng và không thể tự chăm sóc bản thân được. Bản thân ông H2 không thể giao tiếp, sinh hoạt, nhận thức bình thường được. Ông H2 hiện nay được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng theo diện bị khuyết tật nặng.

Bố mẹ đẻ của ông H2 đã chết từ lâu, họ và tên, năm sinh, năm chết cụ thể thì bà không biết rõ.

Bà và ông H2 có 04 con chung:

- Trần Minh H – sinh năm: 1986.
- Trần Vũ H1 – sinh năm: 1988.
- Trần Vũ Anh K1 – sinh năm: 1994.
- Trần Vũ Anh K – sinh năm: 2004.

Ngoài ra, ông H2 không có bố mẹ nuôi, không có con nuôi, không có con đẻ nào khác.

Nay bà yêu cầu tuyên bố ông Trần Cao H2 bị mất năng lực hành vi dân sự để gia đình thực hiện việc cử người giám hộ cho ông H2 thực hiện các giao dịch dân sự nhằm bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho ông H2. Ngoài ra, bà không có ý kiến, yêu cầu gì khác.

Quá trình tham gia tố tụng tại Tòa án, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan Trần Minh H, Trần Vũ H1, Trần Vũ Anh K1, Trần Vũ Anh K trình bày:

Các anh là con đẻ của ông Trần Cao H2 và bà Vũ Thị L. Bố mẹ đẻ của ông H2 đã chết từ lâu, họ và tên, năm sinh, năm chết cụ thể thì các anh không biết rõ. Ngoài ra, ông H2 không có bố mẹ nuôi, không có con nuôi, không có con đẻ nào khác.

Từ khi các anh được sinh ra đến năm 2022 thì ông H2 bình thường như nhiều người khác. Đến khoảng năm 2023, gia đình phát hiện ông H2 có triệu chứng hay quên nên đã đưa ông H2 đi khám tại Bệnh viện T. Kết quả khám xác định ông H2 bị teo não. Gia đình đã đưa ông H2 đi chữa bệnh nhưng kết quả không cải thiện.

Đến khoảng năm 2024 – 2025, tình hình bệnh ngày càng nặng và không thể tự chăm sóc bản thân được. Bản thân ông H2 không thể giao tiếp, sinh hoạt, nhận thức bình thường được. Ông H2 hiện nay được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng theo diện bị khuyết tật nặng.

Nay bà Vũ Thị L yêu cầu tuyên bố ông Trần Cao H2 bị mất năng lực hành vi dân sự thì các anh đồng ý. Ngoài ra, không có ý kiến, yêu cầu gì khác.

Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 8 – Đồng Nai tham gia phiên họp:

- Về thủ tục tố tụng: Từ khi thụ lý việc dân sự đến ngày mở phiên họp, Tòa án đã tuân thủ đúng trình tự thủ tục được quy định tại Bộ luật Tố tụng Dân

sự. Các đương sự đều có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt nên đề nghị Tòa án mở phiên họp giải quyết việc dân sự vắng mặt các đương sự.

- Về nội dung: Xét yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Vũ Thị L về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với ông Trần Cao H2 là có căn cứ, đúng quy định của pháp luật, vì vậy đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Vũ Thị L.

- Về lệ phí sơ thẩm: Bà Vũ Thị L là người cao tuổi nên được miễn lệ phí dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của Đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Khu vực 8 – Đồng Nai nhận định:

[1]. Về thủ tục tố tụng:

[1.1]. Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết việc dân sự: Bà Vũ Thị L yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với ông Trần Cao H2 – sinh năm: 1961, địa chỉ: Ấp N, xã T, tỉnh Đồng Nai. Căn cứ khoản 3 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng Dân sự xác định quan hệ pháp luật của việc dân sự là “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” và thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân Khu vực 8 – Đồng Nai.

[1.2]. Về tư cách tham gia tố tụng: Bà Vũ Thị L là người làm đơn yêu cầu và việc giải quyết việc dân sự có liên quan đến quyền lợi, nghĩa vụ của anh Trần Minh H, anh Trần Vũ H1, anh Trần Vũ Anh K1, anh Trần Vũ Anh K. Căn cứ Điều 68 Bộ luật Tố tụng Dân sự, xác định bà L là người yêu cầu giải quyết việc dân sự và anh H, anh H1, anh K1, anh K là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong việc dân sự.

[1.3]. Về sự vắng mặt của đương sự tại phiên họp giải quyết việc dân sự: : Các đương sự trong việc dân sự đã được Tòa án đã triệu tập họp lệ đến tham gia phiên họp giải quyết việc dân sự nhưng đều có đơn đề nghị vắng mặt. Vì vậy căn cứ vào khoản 2, khoản 3 Điều 367 Bộ luật Tố tụng Dân sự, Tòa án tiến hành mở phiên họp giải quyết việc dân sự vắng mặt các đương sự.

[2]. Về nội dung yêu cầu của đương sự: Bà Vũ Thị L yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với ông Trần Cao H2.

Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ có đủ cơ sở xác định: Ông Trần Cao H2 hiện đã bị tiếp xúc hạn chế, cảm xúc kém biểu lộ, ăn ngủ kém, trí nhớ rất kém, mọi sinh hoạt trong gia đình phải có người hỗ trợ.

Ngày 18/6/2025, Tòa án nhân dân huyện Tân Phú, tỉnh Đồng Nai ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 41/2025/QĐ-TCGD trưng cầu Trung tâm Pháp y Tâm thần - Khu vực Thành phố H tiến hành giám định tâm thần đối với ông Trần Cao H2.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trung cầu số 4891/KLGĐ ngày 25/6/2025 của Trung tâm Pháp y Tâm thần - Khu vực Thành phố H đối với ông Trần Cao H2, xác định:

“1.1. Về y học: Đang sự sa sút tâm thần mức độ nặng trong bệnh Alzheimer, khởi phát sớm (F01.0 – ICD10).

1.2. Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đang sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi”.

Căn cứ Điều 22 Bộ luật Dân sự, khoản 1 Điều 376 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng Dân sự thì yêu cầu của bà Vũ Thị L về việc yêu cầu tuyên bố ông Trần Cao H2 mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ nên được chấp nhận.

[3]. Về lệ phí: Do bà Vũ Thị L là người cao tuổi nên căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội thì bà L được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự.

[4]. Xét quan điểm đề nghị giải quyết việc dân sự của Đại diện Viện kiểm sát là phù hợp nên được chấp nhận.

Từ những nhận định trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ:

+ Khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 68, Điều 361, khoản 2 và khoản 3 Điều 367, Điều 370, Điều 371, Điều 372, khoản 1 Điều 376, Điều 378 Bộ luật Tố tụng Dân sự;

+ Điều 22 Bộ luật Dân sự;

+ Điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Vũ Thị L về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với ông Trần Cao H2.

Tuyên bố: Ông Trần Cao H2, sinh năm 1961, địa chỉ: Ấp N, xã P, huyện T, tỉnh Đồng Nai; Nay là: Ấp N, xã T, tỉnh Đồng Nai mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Vũ Thị L là người cao tuổi nên được miễn lệ phí sơ thẩm.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong hạn 10 (mười) ngày kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết. Quyết định này có thể bị kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm theo quy định của pháp luật.

4. Quyền yêu cầu thi hành án, nghĩa vụ thi hành án, thời hiệu yêu cầu thi hành án: Trường hợp quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án Dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự

có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7, 7a và 9 Luật Thi hành án Dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật Thi hành án Dân sự.

Nơi nhận:

- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- VKSND Khu vực 8 – Đồng Nai;
- UBND xã Tân Phú (Để ghi chú vào sổ hộ tịch);
- Lưu HS – LT.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Phạm Tuấn